

Trygt skolemiljø

PLAN FOR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ I BRØNNØYSKOLEN

BRØNNØY KOMMUNE

2020/2024

Innhold

Innledning.....	1
Lovverk, rettigheter og verdigrunnlag.....	2
<i>Formålsparagrafen i opplæringsloven § 1, sier noe om hva verdigrunnlaget for skolen skal være:.....</i>	2
<i>Opplæringslovens §9a sier: .....</i>	2
<i>FNs barnekonvensjon sier: .....</i>	2
<i>Avgrensinger og medvirkning:.....</i>	3
Et helhetlig og systematisk arbeid i Brønnøyskolen	3
Hvordan fremme et trygt og godt skolemiljø:	4
<i>Skoleledelsen har ansvar for å fremme en god skolekultur.....</i>	4
<i>Positive relasjoner mellom voksen og elev .....</i>	5
<i>De voksnes evne til å lede klasser og grupper .....</i>	6
<i>Samarbeid med de foresatte .....</i>	6
Hvordan forebygge mobbing og andre krenkelser:	7
<i>Definisjoner: .....</i>	7
<i>Forskjell på krenkelse og mobbing .....</i>	8
<i>Elevenes opplevelse er det viktigste.....</i>	8
Hvordan håndtere mobbing og andre krenkelser:	9
<i>Aktivitetsplikten: plikten til å følge med, gripe inn varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.....</i>	9
<i>Skoleeiers ansvar:.....</i>	10
Ressurser og kilder.....	10
Vedlegg:.....	10

Innledning

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som skal virke positivt på elevenes helse, trivsel og læring. I Brønnøyskolen har vi nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering eller trakassering. I tillegg skal vi lære elevene å mestre sitt eget liv og sin egen psykiske helse, ta sosialt ansvar og vise medborgerskap.

Elevene i Brønnøyskolen skal være:

- trygge på at voksne vil dem vel, ser dem og passer på
- rause ved å inkludere alle, ta vare på hverandre og skolemiljøet

- **modige ved å stå opp for seg selv, hjelpe en venn og tørre å si i fra**

Dette dokumentet gir føringer for hvordan Brønnøyskolen skal jobbe for å skape et trygt skolemiljø og håndtere krenkelser og mobbing. I dette arbeidet er det fire viktige forutsetninger:

- skolene driver et aktivt og systematisk arbeid for å fremme et godt skolemiljø
- alle voksne på skolen har plikt til å følge med, undersøke, gripe inn, varsle og sette inn tiltak når de får mistanke om eller kjennskap til krenkelser
- elever og foresatte skal oppleve å bli tatt på alvor når de har en bekymring
- skolen og hjemmet har god kommunikasjon

Lovverk, rettigheter og verdigrunnlag

Formålsparagrafen i opplæringsloven § 1, sier noe om hva verdigrunnlaget for skolen skal være:

- Opplæringa skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som også kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankra i menneskerettighetene.
- elevene skal utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger for å kunne mestre livene sine og for å kunne delta i arbeid og felleskap i samfunnet.
- Skolen skal møte elevene med tillit, respekt og krav og gi dem utfordringer som fremmer danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeides.

Opplæringslovens §9a sier:

- Gjelder for alle elever i grunnskolen, videregående skole, SFO og leksehjelp
- Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring
- Skolen skal ha nulltoleranse for krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering
- Skolen skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme helse, miljø og trygghet til elevene, sånn at loven blir oppfylt
- Det er rektor på hver skole som har ansvar for at dette blir gjort
- Alle som arbeider ved skolen har ei aktivitetsplikt for å sikre at elever har et trygt og godt psykososialt skolemiljø og de er en skjerpa aktivitetsplikt hvis en som arbeider på skolen krenker en elev
- Elevene skal ta del i planlegginga og gjennomføringa av arbeidet for et trygt og godt skolemiljø

FNs barnekonvensjon sier:

- Alle barn har rett til beskyttelse mot diskriminering
- Voksne skal gjøre det som er best for barn
- Alle barn har rett til et liv og en fremtid
- Alle barn har rett til informasjon om det de lurer på og rett til å gi uttrykk for det de mener så lenge det ikke bryter med andres rettigheter
- Alle barn har rett til en god skole som gir dem nødvendig kunnskap og utvikling
- Alle barn har rett til hjelp hvis de har opplevd noe vanskelig eller skadelig

Avgrensinger og medvirkning:

Reglene om elevenes skolemiljø gjelder *på skolen i skoletiden*, herunder også i leksehjelp- og skolefritidsordninger (SFO). Reglene gjelder i tillegg når skolen, leksehjelpen eller skolefritidsordningen har aktiviteter utenfor skolens bygninger/område, eller er i lokaler utenfor skolens område. Reglene i opplæringslovens § 9 A knytter seg til det å være «elev». Reglene gjelder derfor også for elever som har opplæringen sin utenfor skolen, for eksempel på alternativ opplæringsarena, eller for elever som har praksisplass i forbindelse med faget yrkesfaglige fordypning.

Opplæringslovens § 9 A gjelder ikke på skoleveien eller i fritiden. I forarbeidene heter det at de som arbeider på skolen ikke har «plikt til å følge med på at elevene har det trygt og godt utenfor skolens område, for eksempel på skoleveien, og har ikke samme mulighet eller plikt til å gripe inn.». Kunnskapsdepartementet har likevel presisert at «selv om skolens aktivitetsplikt knytter seg til om eleven har det trygt og godt på skolen, er den ikke begrenset av årsaken til at eleven opplever ikke å ha det trygt og godt. Dersom forhold utenfor skolen, for eksempel på skoleveien, gjør at en elev ikke opplever at det er trygt og godt å være på skolen, har skolen like fullt en plikt til å hjelpe eleven», jf. Prop. 57 L (2016-2017) punkt 8.2.4.

I arbeidet for et trygt og godt skolemiljø er anerkjennelsen av barn og unges opplevelse og medvirkning et grunnleggende prinsipp. Barn skal bli tatt på alvor av profesjonelle voksne som tar ansvar for å følge opp saken når de forteller hvordan de har det.

I mange tilfeller vil saker som omhandler skolemiljø også gripe inn i fritida og omvendt. Det er derfor meget sentralt at skole og hjem oppretter et godt samarbeid til det beste for elevene fra første skoledag.

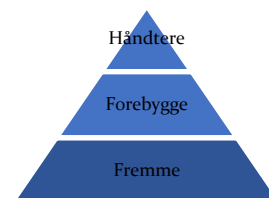
Et helhetlig og systematisk arbeid i Brønnøyskolen

Å opprettholde og å videreutvikle trygge og gode skolemiljøer krever et helhetlig, langsiktig og systematisk arbeid. Arbeidet er tredelt (fig 1):

- Arbeidet med å *fremme trygge og gode skolemiljøer* er en del av den ordinære pedagogiske praksisen på skolen og er ofte tiltak som kommer alle elevene til gode (opplæringsloven § 9A-3).
- *Forebygging av mobbing og andre krenkelser* er rettet mot å minske risikoen for at mobbing og andre krenkelser skjer.
- *Håndtering av mobbing og andre krenkelser* handler om hvordan skolen avdekker, stopper og følger opp saker om mobbing og andre krenkelser.

Fig. 1: tredelt arbeid med skolemiljø i Brønnøyskolen

Hvordan fremme et trygt og godt skolemiljø

Et trygt og godt skolemiljø beskytter mot mobbing og andre krenkelser. En forutsetning for å kunne skape et trygt godt skolemiljø er et kontinuerlig og systematisk forebyggende arbeid med felles fokus og tilnærming. Det er flere faktorer som fremmer og opprettholder dette:

- God ledelse, organisasjon og kultur for læring
- Positive relasjoner mellom voksen og elev
- De voksnes evne til å lede klasser og grupper
- Samarbeid med de foresatte

Skoleledelsen har ansvar for å fremme en god skolekultur

Kulturen på skolen påvirker elevenes psykososiale skolemiljø. Arbeidet med skolekultur er et felles ansvar der alle må bidra. Skoler der alle aktører har en felles forståelse og klar strategi for hvordan de best arbeider med skolemiljøet, har størst sjanse for å lykkes. Skolekulturen kommer til uttrykk i hvordan vi faktisk oppfører oss i ulike situasjoner og skoleledelsen har et særlig ansvar for å få foran som gode rollemodeller.

I Brønnøyskolen ønsker vi at alle skolene skal jobbe for å bli helsefremmende skoler. Dette fordi det er en tett sammenheng mellom helse og læring og fordi bevissthet rundt denne sammenhengen er viktig også i arbeidet med skolekulturen.

Skolen må:

Jobbe kontinuerlig og systematisk for å praktisere holdninger og verdier som bidrar til et trygt og godt skolemiljø. Sikre at lærerne fremmer en positiv samhandling i klassemiljøet.

Evaluere det forebyggende arbeidet med skolemiljøet bl.a. basert på synspunkt fra elevene, foresatte og ansatte. Sørg for å gjøre endringer hvis evalueringen viser at dette er nødvendig.

Hvordan:

Lage en plan for hvordan man skal

- sette av tid i personalet til å jobbe med verdier, holdninger og elevsyn (f.eks. sette det inn i halvårsplanen for fellestid)
- involvere elevene i samtaler rundt disse temaene (f.eks. gjennom samtaler i klassen time, elevråd etc., men også noe som man må ta inn i situasjonsbestemte hendelser der det passer)
- evaluere planen årlig og sikre bred involvering i dette arbeidet, gjennom elevråd, FAU og SU/SMU (dette ligger som et gjøremål med påminnelse i Moava 1310)
- jobbe etter kriteriene som ligger til grunn for helsefremmende skoler, herunder sikre at livsmestring blir en integrert del av opplæringen gjennom bl.a. å ha en plan for programmet Link til livet

Hvem har ansvar:

Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

Positive relasjoner mellom voksen og elev

Skolen skal møte elevene med tillit, respekt og krav og gi dem utfordringer som fremmer danning og lærelyst (opplæringsloven § 1-1).

Barn og unge har et grunnleggende behov for å bli sett, oppleve tilhørighet, utvikle seg og oppleve mestring. Gode relasjoner mellom voksne og barn er helt sentrale byggeklosser i arbeidet med å skape både trygghet, trivsel og læring.

En god skolekultur vil bygge på gode relasjoner og når det er gode relasjoner mellom voksne og elever, er det større sannsynlighet for at elevene blir trygge i samspill med andre elever.

Skolen må:

- ha fokus på mestring hos alle elevene og finne strategier der negativ adferd kan skygge for muligheten til god relasjonsbygging
- sette av tid til å dele erfaringer i kollegiet på hvordan man kan bygge gode relasjoner og hjelpe hverandre hvis det har oppstått utfordringer

Hvordan:

- alle voksne må bry seg om alle elevene og ha fokus på at det er «våre» og ikke «mine og dine» elever
- «se» hverandre hver dag - i Brønnøyskolen hilser vi på elevene hver dag og vi avslutter også med å si skikkelig takk for i dag
- bruke alle muligheter hver dag til å bygge relasjoner og skape positive bånd mellom voksne og elev

Hvem har ansvaret:

Relasjonen og maktforholdet mellom den profesjonelle voksne og elevene er asymmetrisk. Det er alltid den profesjonelle voksne som har ansvar for relasjonen. Det betyr ikke at den skal løse alle utfordringer selv, men være profesjonell nok til å be om bistand fra sin leder når hun/han opplever utfordringer det kan være vanskelig å håndtere alene.

De voksnes evne til å lede klasser og grupper

God klasseledelse bidrar til et godt læringsmiljø. Læreren leder klassen og har med sine valg og handlinger sterk innvirkning på utviklingen av de normene og verdiene som skaper læringsmiljøet i klasserommet. Lærerens oppgave er å styre dette sosiale systemet på en måte som fremmer læring, helse og trivsel, og som bidrar til at eleven opplever sosial tilhørighet og trygghet.

Skolen må:

- bruke tid i kollegiet til å diskutere hva som skaper en god læringskultur, herunder hva de mener er sentrale prinsipper for god undervisning og klasseledelse
- sørge for felles struktur og regler som gir trygghet for alle
- sørge for at ansatte er i stand til å vurdere egen praksis og gi støtte til å endre denne hvis behov

Hvordan:

- god klasseledelse kjennetegnes av tydelig regi og struktur i undervisningen (markering av oppstart, tydelige mål for elevens læring, plan for timen, variasjon, korte læringsøkter, en avslutning med oppsummering og plan for videre arbeid)
- gi støtte til elevene både faglig og emosjonelt
- motivere og ha positive forventninger til elevene

Hvem har ansvaret:

Rektor har ansvaret for at ansatte blir fulgt opp på sin gjennomføring av jobben gjennom årlige relasjonssamtaler og ellers ved å ha fokus på hva som er god klasseledelse

Samarbeid med de foresatte

Barn og unges foresatte er en avgjørende ressurs i arbeidet med å skape et godt skolemiljø. Når skolen og hjemmet samarbeider og formidler de samme verdiene, og de samme positive forventninger til barn og unge, har det en positiv effekt på trivsel og læring.

Skolen må:

- sørge for at foresatte får god informasjon om planer og forventninger og dermed gitt mulighet til å bidra positivt i elevenes skolehverdag
- sikre at foresatte får medvirke på alle nivå

Hvordan:

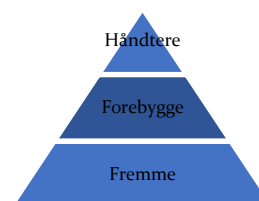
- foreldremøter og foreldrerådet (alle foresatte på skolen)
- gjennom utvalg som FAU (foreldrenes arbeidsutvalg) og SU/SMU (samarbeidsutvalg/skolemiljøutvalg)
- i møtet med enkeltforeldre

- årlig foreldreundersøkelse

Hvem har ansvaret:

Foreldre har et medansvar for å skape et godt samarbeid til det beste for barna, men det formelle ansvaret for samarbeidet ligger hos skolen ved rektor.

Det er viktig å understreke viktigheten av at foresatte bidrar positivt og konstruktivt til samarbeidet ved å delta på foreldremøter og på skolens arrangementer.

Hvordan forebygge mobbing og andre krenkelser

I tillegg til å fremme et trygt og godt skolemiljø skal også skolen jobbe forebyggende, kontinuerlig og systematisk for å forebygge mobbing og andre krenkelser. Forebyggende arbeid mot mobbing handler om å minske risikoen for at mobbing og krenkelser kan skje.

I det forebyggende arbeidet må man etablere en felles forståelse av hva som ligger i begrepene mobbing og krenkelser hos de profesjonelle voksne (de som jobber på skolen).

I det forebyggende arbeidet ligger også skolens generelle arbeid med sosial kompetanse. Det å kartlegge klassemiljøet gjennom klassemiljøundersøkelser, elevsamtaler og observasjon vil være en sentral del av det forebyggende arbeidet. Det er viktig å være våken og fange opp negative adferdsmønstre og krenkelser før den negative adferden får etablert seg. Her er det viktig å legge merke til ørsmå tegn som skiller seg ut, himling med øyne, kommentarer, det å holde av plass i køen eller upassende fnising.

Vi er opptatt av å skape robuste barn og unge. Det å læres om livsmestring og fokus på viktigheten av å ta vare på egen helse vil være et viktig tiltak i så måte.

Definisjoner

- **Krenkelser** er ord eller handlinger som skader en elevs integritet eller verdighet
- **Krenkende adferd** kan være små hendelser som erting, knuffing, baksnakking eller utfrysing
- Krenkende adferd kan også være **vold**, **rasisme**, **diskriminering** eller **mobbing**
  - **Vold** innebærer at noen bruker makt for å skade andre
  - **Rasisme** innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget, for eksempel fordi de har en annen hudfarge eller snakker et annet språk
  - **Diskriminering** betyr at en person blir dårligere behandlet på grunn av kjønn, legning, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse

Digitale krenkelser kan være mer intense fordi de kan skje døgnet rundt, fordi de skjer på sosiale arenaer der barnet/ungdommen gjerne vil være, fordi mange kan se det og fordi det lett kan spres og være tilnærmet umulig å slette. Digitale krenkelser er ofte mindre synlig for foreldre, lærere og andre voksne.

Noen digitale krenkelser kan være straffbare handlinger som deling av bilder uten samtykke eller trusler om vold. I noen tilfeller kan det i tillegg til å sette inn sanksjoner overfor elever i tråd med ordensreglementet, være behov for å involvere politiet.

Krenkelser kan altså ha ulike former. Det kan være alt fra enkeltstående ytringer eller handlinger, til gjentatte episoder. Det omfatter blant annet mobbing, vold, rasisme, trakassering og diskriminering. Det kan også være erting og plaging, negative kommentarer, knuffing, baksnakking, ryktespredning, utfrysing eller andre handlinger som gjør at barn og unge opplever utrygghet, ubehag eller ikke føler seg inkludert i felleskapet. Både barn, unge og voksne kan krenke.

Forskjell på krenkelse og mobbing

Krenkelser blir mobbing når atferden gjentas og når det er et ujevnt styrkeforhold i relasjonen. Det kan dreie seg om utestenging, spredning av løgner, trusler, negative kommentarer om utseende og fysiske krenkelser som slag, dytting og spark. Gjentatt erting på en ubehagelig eller sårende måte er også mobbing.

Det er mobbing når:

- noen blir utsatt for negative hendelser fra en eller flere
- hendelsene pågår over tid
- det er ujevnt styrkeforhold mellom den som plager og den som blir plaget

Mobbing skiller seg fra det vi ser som en konflikt, og krever andre tiltak enn tradisjonell mekling fordi mobbing er et alvorlig overgrep mellom to asymmetriske parter.

Mobbing skal stoppes umiddelbart.

Elevenes opplevelse er det viktigste

Uavhengig av definisjoner av mobbing og krenkelser, er det *elevenes subjektive opplevelse* av skolemiljøet som er grunnlaget for at skolen skal ta saken på alvor.

Skolen må:

- sikre at de voksne er gjort kjent med sine plikter etter opplæringslovens § 9 A og skolens rutiner i dette
- sikre at de ansatte gjøres kjent med hva som er mobbing og andre krenkelser
- sørge for at arbeidet med forebygging mot mobbing og andre krenkelser er synliggjort i skolens plan og årshjul

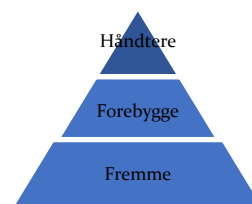
Hvordan:

- skolen må ha et system for å kartlegge spesielt sårbare elever og ha spesiell oppfølging der dette er nødvendig. Dette skjer gjennom kontinuerlig fokus på trinn- og avdelingsmøter, god relasjon mellom kontaktlærer, elev og foresatte og gjennom tett samarbeid med helsesykepleier på skolen
- kartlegge skolegården og eventuelle risikoområder og ha en god plan for inspeksjon i friminutter

- gi de voksne på skolen trening i å følge med på risikofaktorer i skolemiljøet
- sette av tid til å diskutere dette temaet i personalet jevnlig
- koble inn kompetansemiljø som f.eks. politi i arbeidet med nettvett

Hvem har ansvaret:

Rektor har ansvaret for at skolen oppfyller plikten med å følge med på om alle elevene har et trygt og godt skolemiljø, herunder å sikre at alle voksne griper inn mot krenkelser eller mobbing.

Hvordan håndtere mobbing og andre krenkelser

Aktivitetsplikten

Aktivitetsplikten er plikten til å følge med, gripe inn varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø

Alle ansatte ved skolen skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø. Hvis man får mistanke om at en eller flere elever ikke har det trygt og godt på skolen skal man varsle ifra til rektor om dette, jf. opplæringsloven § 9 A-4 andre ledd. Man har også plikt til å gripe inn og umiddelbart stanse negativ oppførsel, for eksempel bryte opp en slåsskamp eller stanse og irettesette elever som krenker andre verbalt.

Varslingen skal skje umiddelbart, man skal ikke «vente og se». Varslingen kan skje elektronisk, via knapp på kommunens hjemmeside ([Meld om skolemiljø](#)) eller via andre kanaler. Hvis en ansatt mottar en muntlig melding fra en elev eller foresatt om dette skal vedkommende melde dette videre uten opphold, enten elektronisk via meldeknappen, eller ved å ta dette direkte med rektor. Det er viktig at meldingen til slutt blir lagt inn elektronisk (og kommer inn i vårt oppfølgingssystem Moava 1310), da sikrer vi at skoleeier har oversikt over antallet saker i Brønnøyskolen.

Ved alvorlige tilfeller, eller hvis det er mistanke om at en ansatt har krenket en elev skal rektor varsle skoleeier jf. opplæringsloven § 9 A-4 andre ledd andre punktum.

Når skolen har mottatt meldingen skal skolen undersøke saken. Skolen har da fem virkedager på seg til å undersøke saken og til å sette i gang eventuelle tiltak. Undersøkelsen skal få fram fakta om situasjonen, bakgrunnen for elevenes opplevelse og hva i elevens omgivelser som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet. Det er viktig å snakke med alle elever som kan belyse saken og elever som er involvert i saken har rett til å uttale seg.

Skolen skal sette inn tiltak ut fra faglige vurderinger av hva som er egnede tiltak. Tiltakene må være lovlige etter opplæringsloven. Tiltakene skal beskrives i en aktivitetsplan der det også går fram hvem som er ansvarlig for tiltakene, når de skal gjennomføres og hvordan og når de skal evalueres. Skolen må ta stilling til hva som er elevens beste i saken og hvis det oppstår situasjoner der det er motstrid mellom to eller flere elevers beste må skolen avgjøre om det er mulig å finne en løsning som ivaretar alle hensynene og elevene. Eleven skal høres i utarbeiding av tiltak og også være med å evaluere tiltakene.

For at saken skal være godt dokumentert skal aktivitetsplaner og referater fra evalueringsmøter legges inn i Brønnøy kommunes arkivsystem Ephorte under «skolemiljø». Her ligger også mal for aktivitetsplan.

Skoleeiers ansvar

Skoleeier har det overordnede ansvaret for at skolene i Brønnøy jobber forskriftsmessig med elevenes skolemiljø. I saker der det er meldt om mulig brudd på opplæringsloven § 9 A kan skoleeier følge saken tett gjennom varslinger fra Moava 1310 og kan også gjennom lagring i Ephorte se til at aktivitetsplaner inneholder de punkter som loven sier.

Ressurser og kilder

[Opplæringslovens kapittel 9A – Elevenes sitt skolemiljø](#)

[Udirs ressursbank om skolemiljø](#)

[Udirs ressursbank for tiltak i skolemiljø saker](#)

[Brønnøyskolens forskrift om skolemiljø](#)

[Udirs ressursbank om klasseledelse](#)

Vedlegg

1. Brønnøyskolens rutiner for å fremme et trygt og godt skolemiljø og forebygge mobbing og andre krenkelser
2. Skolemiljøplakaten for Brønnøyskolen
3. Forslag til årshjul for arbeidet for et trygt og godt skolemiljø i Brønnøyskolen

Brønnøyskolens rutiner for å fremme et trygt og godt skolemiljø og forebygge mobbing og andre krenkelser

Oppgaver	Tidspunkt	Ansvar
<p>Opplæring til alle ansatte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brønnøyskolens ordensreglement • Prosedyrebeskrivelse 9a-saker <p>Alle ansatte «kvikterer» for å ha gjennomgått og forstått prosedyrebeskrivelsen.</p>	Felles planleggingsdag ved oppstart av nytt skoleår	Rektor
<p>Informasjon til alle elever om hva som kjennertenger et godt og trygt skolemiljø, og informasjon om «mobbeknappen». Her åpnes det for diskusjon og innspill fra elevene.</p> <p>Mål: Alle elever skal være kjent med hva som menes med krenkende atferd, og hvor de kan melde fra om mobbing.</p>	Første uke i nytt skoleår	Rektor/ avdelingsleder
<p>Skolens ansatte diskuterer temaene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva er godt skolemiljø • Rutiner og prosedyrer vedr. aktivitetsplikten • Skolens verdier og elevsyn • Klasseledelse 	Ved oppstart av nytt skoleår -og jevnlig gjennom året avdelingsvis	Rektor/avdelingsleder
Foresatte gjøres kjent med opplæringsloven § 9a, skolens rutiner i skolemiljø saker, ordensreglement og «mobbeknappen»	Ved oppstart – foreldremøter (tema ligger fast på foreldremøteplanen)	Rektor/avdelingsledere
Tiltak og aktiviteter knyttet til elevenes skolemiljø drøftes i elevråd	Flere ganger pr. semester	Elevrådskontakter
Elevundersøkelse og foreldreundersøkelse kjøres hvert år	Hver høst	Rektor
Kontaktlærer rapporterer funn fra elevundersøkelsen. Alle involverte parter drøfter tiltak og oppfølging- funn drøftes i ledergruppen, personalet, elevråd, FAU og SU/SMU. Det skal være et eget punkt i elevsamtaler.	Høst og vår	Kontaktlærer
Evaluerings av skolens arbeid med å trygge skolemiljøet. Involvering av elevråd, FAU, SU/SMU og de ansatte.	Våren	Rektor
Internkontroll gjennom å følge opp sakene og sikre at rutiner blir fulgt. Moava 1310 og Ephorte.	Løpende	Rektor

Skolemiljøplakaten for Brønnøyskolen

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring (opplæringsloven §9a-2).

Skolen har nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme helse, miljøet og tryggheten til elevene, slik at kravene i kapitlet blir oppfylt. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort (opplæringsloven §9a-3).

Krenkelser er ord eller handlinger som skader en elevs integritet eller verdighet

Krenkende adferd kan være små hendelser som erting, knuffing, baksnakking eller utfrysing

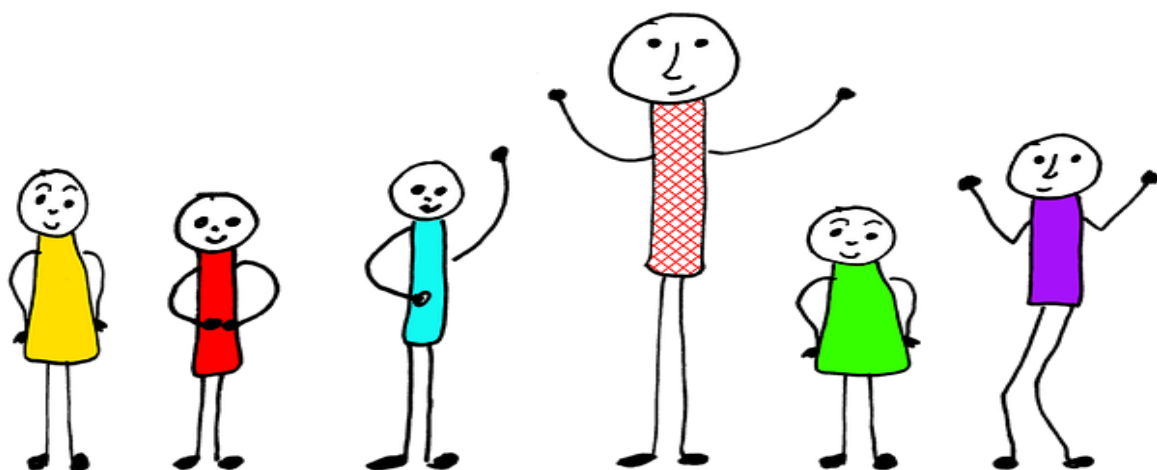
Krenkende adferd kan også være **vold, rasisme, diskriminering** eller **mobbing**

- **Vold** innebærer at noen bruker makt for å skade andre
- **Rasisme** innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget, for eksempel fordi de har en annen hudfarge eller snakker et annet språk
- **Diskriminering** betyr at en person blir dårligere behandlet på grunn av kjønn, legning, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse

Det er **mobbing** når:

- noen blir utsatt for negative hendelser fra en eller flere
- hendelsene pågår over tid
- det er ujevnt styrkeforhold mellom den som plager og den som blir plaget

Mobbing skal stoppes umiddelbart.

Årshjul for arbeidet for et trygt og godt skolemiljø i Brønnøyskolen

Skoleleders ansvar:	Frist:
<p>Opplæring til alle ansatte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Brønnøyskolens reglement *Prosedyrer i 9A-saker *Begreper som krenkelser *Sørge for at ansatte kvitterer for å ha lest og forstått innhold i rutiner og prosedyrer *Sørge for at ansatte vet at de har plikt til å melde fra (umiddelbart) til ledelsen ved mistanke om at elevens psykososiale miljø ikke er ivaretatt *Sørge for at foreldre vet at det skal være lav terskel for å melde fra om bekymring for elevenes psykososiale miljø. *Sende ut skriv til alle heimene – med plan for godt skolemiljø *Informasjon i alle klasser om skolens arbeid med det psykososiale arbeidet 	<p>August</p> <p>August/foreldremøter</p> <p>August/september Ved oppstart av nytt skoleår</p>
Felles evaluering av arbeidet med skolens psykososiale miljø mot slutten av skoleåret	Våren – frist i Moava
Informasjon om skolens arbeid med det psykososiale arbeidet på informasjonsmøte for nye førsteklasinger	April/mai
<p>Ved meldt bekymring for en elevs psykososiale miljø ikke er ivaretatt – plikter skolen å så raskt som mulig undersøke saken. Skolen skal sørge for at eleven blir hørt. Dersom en elevs skolemiljø ikke oppleves som trygt og godt – skal skolen iverksette tiltak. Skolen skal lage en skriftlig aktivitetsplan.</p> <p>Aktivitetsplanen skal inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke problemer tiltaket skal løse • Hvilke tiltak skolen har planlagt • Når tiltakene skal gjennomføres • Hvem som er ansvarlig for gjennomføring av tiltaket • Når tiltakene skal evalueres 	Kontinuerlig

Lærernes ansvar:	Frist:
Være en tydelig, god og bevisst klasseleder. Lærer leder klassen og har med sine valg og handlinger sterk innvirkning på utviklingen av de normer og verdier som skaper læringskulturen i klasserommet. Lærers oppgave er å styre det sosiale systemet på en måte som fremmer læring, helse og trivsel, og som bidrar til at eleven opplever sosial tilhørighet og trygghet.	Kontinuerlig
Lage klasseregler sammen med elevene Gripe inn ved uønsket atferd	August Kontinuerlig

Følge instruksjoner og prosedyrer – og bruke dette aktivt for å fremme trivsel og trygghet – og å avdekke uønsket atferd	
Gjennomføre elevsamtaler – og bruke skjema som er vedtatt ved skolen. Ledelsen skal varsles umiddelbart dersom det avdekkes forhold som må jobbes videre med.	2 g. pr. år
Gjennomføre elevundersøkelse – og bidra til analyse i etterkant. Dersom det er forhold det må jobbes videre med – tas det enkeltsamtaler med aktuelle elever.	1 g. pr. år
Læringsmiljø skal være fast punkt på trinnmøter. Drøftinger i 9 A-saker og aktivitetsplaner skal referatføres.	Ukentlig

Sosiallærers/ helsesykepleiers ansvar:	Frist:
Være tilgjengelig for elever, ansatte og ledelse i saker som omhandler skolemiljø.	Kontinuerlig
Arbeide forebyggende for et trygt og godt skolemiljø, i samarbeid med ledelse, ansatte og foresatte. Eksempler på dette kan være undervisningsøkter om temaet, samtaler med grupper eller enkeltelever.	Kontinuerlig
Være med på å utforme aktivitetsplaner.	Kontinuerlig
Avdekke krenkelser ved å delta i analyse av elevundersøkelser, observasjon mm.	Ved behov

SFOs ansvar:	Frist:
Være tydelige, gode og bevisste voksenpersoner og ledere. Arbeide proaktivt for å inkludere alle i lek, lage lekegrupper og påse at ingen går alene.	Kontinuerlig
Gripe inn ved uønsket atferd, og melde fra til ledelsen umiddelbart, dersom man er bekymret for en elevs psykososiale miljø.	Kontinuerlig
Ivareta en god relasjon – og å holde god kontakt med foreldre i leverings- og hentesituasjoner.	Kontinuerlig

Elevene og elevrådets ansvar:	Frist:
Følge regler og sørge for å være en god elev. Være grei og snill med alle medelever.	Kontinuerlig
Elevrådet jobber aktivt med saker som bidrar til å opprettholde et trygt og godt skolemiljø – som arrangementer, mm.	Kontinuerlig
Melde fra til kontaktlærer eller annen voksen dersom man opplever krenkelser – eller ser at andre er utsatt for krenkelser eller mobbing.	Kontinuerlig
Elevrådet har fokus på skolens miljø i sine møter – og informerer klasser om det arbeidet som gjøres på skolen – og i elevrådet.	Kontinuerlig

Foresattes ansvar:	Frist:
Sørge for at elevene kommer uthvilte, og riktig utstyrt til skoledagen.	Hver dag
Melde bekymring dersom man opplever at eget barn eller andre barn blir utsatt for krenkelser eller på annen måte ikke for oppfylt sin rett til et trygt skolemiljø.	Kontinuerlig
Være gode forbilder – og gjøre sitt for å ha en positiv dialog med skolen.	Kontinuerlig
Delta på foreldremøter og skolens arrangementer.	Når det arrangeres
Bidra til mer kunnskap gjennom å besvare foreldreundersøkelsen.	årlig